

FELDMAN LÁSZLÓ: TÁNC

Rodin útját, és felfedezte magában a modernizmus szerkezetét, a Biblia alapelemeinek rendjét, Brancusi lényegre leegyszerűsítő monumentalitását. 86 évesen is képes újítani: például magzatot lát a (bét) héber betű – ház a jelentése – méhébe, és ezzel a kortárs művészet legfrissebb, mágikus irányvonalát műveli, amelynek elméletét az összehasonlító vallástudományok, Mircea Eliade, Georges Dumézil, illetve a szellemtudományok és a pszichológia metszéspontján álló C. G. Jung és Hamvas Béla munkássága nyújtja. Hogy Feldman László honnan veszi mindezekben a magabiztosságát, nem tudom. Ujjgyakorlatoknak tűnnek a Goldmark teremben látott szobrai, legyenek akár kőből, fából, ólomból vagy bronzból. A profi artistaújjak átfordították az autodidakta Feldman Lászlót a Grand Art porondjára.

A gyűjtők most meg is szerezhetik a műveket, s velük együtt a felfedezés örömét, mert a szobrok megvásárolhatók. A bevételt Feldman László annak az Alma utcai Ortodox Szeretetháznak ajánlotta fel, amely ma nemcsak otthona, de műterme is.

Biblical World Gallery

Terézváros, Erzsébetváros, ez a néhai zsidó kulturális és kereskedelmi centrum, ma Budapest egyik legelőregedettebb, legszlömösebb területe. A várostervezők rehabilitációról, sőt revitalizációról szoktak beszélni. Ebbe nemcsak a Dohány utcai nagy zsinagóga felújítása, vagy a Rumbach Sebestyén utcai, Otto Wagner tervezte ortodox zsinagóga megmentése kell hogy beletartozzon, hanem olyan apróságok is, mint egy-egy üzletlakás visszaadása kereskedelmi célra. Éppen ez történt a Wesselényi utca 13. szám alatti kiégett lakás-bolttal. Szép galéria épült bele, és egy, a budapesti zsidó kulturális életben igen népszerű család nyitotta meg művészeti és ajándéktárgy Galériáját.

A „Bibliai Világ” cégér igazi tartalmat hirdet, mivel belül még az egyszerű ajándéktárgyaknak is van zsidó identitása. Elsősorban a Korondról érkezett kerámiáknak. A pesti terveket a két legnevesebb helyi hagyományokat folytató fazekascsalád, a Paál- és a Györfly-família készítette. Héber feliratos fűszertartók, Mizrah-táblák, törzsi állatszimbólumok és a *Szól a kakas már* motívumai vihetik el távolba s közelbe a ketős – magyar-zsidó – kötődésű családokhoz egy valaha gazdag kultúra emlékét. Például az itt kapható habániák eredeti, régi lengyel és kárpátaljai zsidó képekkel díszített tárgyak mai másolatai.

Az emeleten komolyabb műtárgyak találhatók. Szenes Zsuzsa „levelei”, Balla Margit magas grafikai színvonalon „leírt” álomvilága, Szilárd Klára szürreális antropomorf famatuzsálemei, Magén István chagallos nyomatai, Bihari Sándor könnyed csendéletei és temetői tájai, valamint Engel Tevan István tradicionális grafikai és Thury Levente avantgárd kerámia Gólem-sorozata, amelyeket a tárlatlátogatók és gyűjtők eddig is jól ismerhettek. De új nevek is akadnak, akik közül az amerikai-prágai Stuart Servetar Cfát-i kék zsinagógabelsőire és zsidó menyasszonyára, valamint Lovas Nagy Anna dekoratív grafikáira hívnám fel a figyelmet. A képek és tár-

gyak között mindig lesz egy-két judaika is, a könyvek iránt érdeklődőknek. Azt lehet mondani, hogy ez egy zsidó szellemi vegyeskereskedés, amelyet a megnyitót tartó Zoltai Gusztáv a hitközség részéről támogatásáról biztosított. Székely Gábor alpolgármester pedig együtt örvendezett a közönséggel, a város egy újjászületett darabkája láttán.

–szegő–

